

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

REMISSVAR

Betänkandet Ändrade mediegrundlagar (SOU 2016:56)

(Ert diarienummer Ju2016/06394/L6)

Tingsrätten tillstyrker i huvudsak de förslag som kommittén har lämnat och anser att kommittén överlag har gjort ett mycket gott arbete med sin språkliga och strukturella översyn av TF och YGL. Regelverken har blivit betydligt lättare att hitta i och att förstå än vad de är i dag, bl.a. har begreppet radioprogram mönst-rats ut till den mer förståeliga beteckningen program. I denna del vill vi bara hänvisa till att hänvisningen i 7 kap. 23 § till 22 § andra stycket TF i stället bör avse 22 § första stycket.

I övrigt har vi följande synpunkter.

En översyn av databasregeln

Vi tillstyrker kommitténs överväganden och förslag till tillägg till den nuvarande s.k. bilageregeln i 1 kap. 7 § andra stycket TF. Förslaget, som innebär att bilageregeln görs tillämplig även när en tryckt bok tillhandhålls i form av print on demand, en e-bok eller en ljudbok i en databas som omfattas av YGL, leder till att ansvaret hålls samlat hos författaren enligt huvudregeln i 8 kap. 5 § TF vilket ter sig som en logisk förbättring. Förslaget kompletteras av en väl avvägd reglering av preskription och borttagande (avsnitt 10.2.5). Vi vill särskilt peka på, liksom även kommittén gett uttryck för, att möjligheten för domstol att besluta att databasinnehåll ska tas bort med nödvändighet kommer att ställa höga krav på

precision i den förda talan. Mot bakgrund av de diskussioner som uppstod med anledning av rättsfallet NJA 2014 s. 128 (Juridikfronten) finner vi kommitténs överväganden i avsnitt 11.2.2 väl genomtänkta och tillstyrker den föreslagna bestämmelsen i 1 kap. 4 § andra stycket andra meningen YGL som klargör att grundlagsskydd under alla förhållanden gäller för sådana delar av databasen där det framstår som klart att informationen härrör från den som driver verksamheten. Vi har heller inte någon erinran mot att det klargörs att grundlagsskyddet för externt material är detsamma för databaser med utgivningsbevis som för databaser med automatiskt skydd (avsnitt 11.2.3).

Preskriptionsregler och ansvar för databaser (kapitel 13)

Enligt 7 kap. 1 § andra stycket YGL beräknas tiden för åtals väckande vid tillhandahållande ur databaser från den tidpunkt då den aktuella informationen inte längre tillhandahålls. Som kommittén pekat på innebär rättsfallet NJA 2013 s. 945 (Herlitz) att utgivaren under straffansvar även kan komma att ansvara för material som har lagts ut på en webbplats utan att han eller hon har fattat beslut om, eller haft möjlighet att fatta beslut om, publiceringen. Vi tillstyrker kommitténs förslag att regeln om preskriptionstid behålls men att det införs en möjlighet till ansvarsbegränsning för utgivaren när det gäller material som började tillhandahållas ur databasen tidigare än för ett år sedan. Förslaget framstår som en lämplig avvägning och kompletteras av den föreslagna regeln att utgivarens ansvarsbegränsning inte påverkar medieföretagets (eller motsvarande) skadeståndskrav.

Personlig integritet och grundlagsskydd

Vi har ingen erinran mot kommitténs överväganden och förslag om undantagsbestämmelser i TF och YGL som avser känsliga personuppgifter och uppgifter om lagöverträdelse (avsnitt 14.2.2). Delegationsbestämmelsen ska enligt sin lydelse endast vara tillämplig om det med hänsyn till verksamheten och de former under vilka uppgiftsamlingen hålls tillgänglig finns särskilda risker för otillbörliga intrång i de registrerades personliga integritet. Kommittén påpekar att bedömningen ska ske med utgångspunkt främst i det sätt registret tillhandhålls mer all-

mänt snarare än i innebörden av en viss uppgift som ingår i registret och redovisar därefter ett antal olika omständigheter som bör beaktas särskilt vid bedömningen av riskerna för integritetsintrång. Lagtextens utformning kommer med säkerhet att öppna för olika tolkningsalternativ vid tillämpningen av delegationsbestämmelsen. Vi vill därför understryka vikten av att de omständigheter som ska beaktas särskilt vid bedömningen ytterligare analyseras och konkretiseras i det kommande lagstiftningsarbetet.

Övriga frågor

Vi har inte funnit anledning att ifrågasätta kommitténs bedömning att det bör införas uttryckliga möjligheter att lämna internationellt rättsligt bistånd på TF:s och YGL:s område. Det är emellertid angeläget att det närmare i förarbetena tydligt redovisas vad som avses med ”svenska allmänna rättsprinciper på det tryck- och yttrandefrihetsrättsliga området” så att någon tvekan inte uppstår vid handläggningen av en biståndsansökan. Vi har inga erinringar mot förslagen men tillstyrker i sammanhanget förslaget att JK ska ges tillfälle att yttra sig över en ansökan om internationellt rättsligt bistånd i en fråga som rör ansvar för brott (avsnitt 15.2.3).

Utifrån de aspekter på förslaget som tingsrätten har att beakta avstår vi från att närmare kommentera kommitténs bedömningar och förslag i kapitel 16.

I detta ärende har tf. chefsrådmannen Eva-Lotta Johansson beslutat. I handläggningen har även rådmannen Peder Bjursten (föredragande) och tingsfiskalen Caroline Nisell deltagit.

Eva-Lotta Johansson

Tf. chefsrådman

Peder Bjursten

Rådman